

Uttalelse til 2. gangs høring – forslag til kommuneplanens arealdel 2024-2032

1. Jeg ber om at den gjenstående grunnmuren etter sommarfjøsene i Sommarfjøsbakken, og steingarden som strekker seg fra oversida av Tumblebo barnehage mot sør i retning mot Stokmarknes gamle kirkegård får vern som kulturminne.

Dette gjelder gårdsnummer 65/1.

Hadsel kommune har anerkjent historien gjennom å bruke navnet Sommarfjøsbakken på en vei i området, og det er viktig for stedets historie og identitet at det fysiske minnet som ennå finnes om historien bak navnet, blir bevart.

Historiens fotavtrykk på Stokmarknes er verken sterkt eller tydelig. Vi har få eldre bygninger bevart, og minnet om Stokmarknes hovedgård finnes bare i skriftlige og muntlige kilder og gamle fotografier, til tross for at gården var stedets begynnelse. Byen står på gårdens skuldre. Vi er ikke så heldige som Sortland, der hovedgården fremdeles er i aktiv drift og sterkt til stede i bybildet. Derfor er det viktig å ta vare på de fysiske installasjonene som ennå er mulig å ta vare på.

Den gamle steingarden og muren etter sommarfjøsene burde ideelt sett tas bedre vare på enn i dag og helst settes i stand som konkrete vitnesbyrd om stedets identitet. Det kunne brukes aktivt i undervisning og ellers med bedre informasjon være et lite landemerke.

Det er ikke kjent for meg når steingarden var anlagt, og heller ikke når sommarfjøsene ble bygd. Men steinmuren vitner om den gamle utmarksgrensa, og begge anleggene vitner om byens utgangspunkt som en gård.

2. Jeg ber om at grunnmuren etter Thodehytta i Grønnåsen (gnr 65/1) får et vern som kulturminne.

Thodehytta ble anlagt av distriktslege Jakob Georg Thode (1846-1933) som et krypinn med i marka med utsikt over hjemstedet. Hytta sto ennå på 1950-tallet, da det ifølge bilder og lokale kjentfolk ble feiret sankthans her. Distriktslegen regnes som «far» til dagens sykehus. Det fysiske sykehusbygget fra hans egen tid er borte. Det er også Thodes bolig på Rishaugen på Søndre. Han er hedret gjennom et relieff på sykehuset, et veinavn og navnet på det nye omsorgsbolig-komplekset i samme område.

Eldre stokmarknesværingar snakker også om Thodeskogen, til tross for at lite er igjen av den.

Grunnmuren på Thodehytta er et lite, men fysisk og konkret berøringspunkt til en person med stor historisk betydning for byen, kommunen og Vesterålen. Deler av muren er i gjenkjennbar stand. Ideelt kunne man nærret et håp om at Thodehytta en gang kunne rekonstrueres som ei lita varmestue i marka, dersom det var mulig ved frivillige krefter og godkjenning fra grunneier. Men viktigst er det at den beskjedne grunnmuren etter krypinnet i Grønnåsen ikke vil kunne fjernes eller ødelegges.

Vedlagt er bilder av steingarden, sommarfjøsene og muren etter Thodehytta.

Solgunn Jensen
Kirsten Thodes gt 3, 8450 Stokmarknes

